

Coronavirus CivActs Campaign (CCC) ले सरकार, सञ्चार माध्यम, संघसंस्था र आम नागरिक बिचको सूचनाको दुरी कम गर्न देशभरिबाट संकलन गरिएका हल्ला, नागरिकका जिज्ञासा तथा प्रश्नहरू संकलन गरी तथ्य पत्ता लगाएर आम नागरिकलाई सूचित गर्दछ । यसले आम नागरिकका आवश्यकताको पहिचान गर्नुकासाथै हल्लाहरूले कुनै नकारात्मक असर पुऱ्याउनुपूर्व सान्दर्भिक तथ्य आम नागरिक समक्ष प्रवाह गरी जोखिम न्युनिकरण गर्दछ ।

काठमाण्डौ उपत्यकामा निषेधाज्ञा जारी रहे पनि निम्न सेवा सञ्चालन हुने

- 01 औषधी, पानीमात्र विक्रिवितरण गर्ने र स्वास्थ्य सामाग्री विक्रि गर्ने पसल जुनसुकै समयमा सञ्चालन गर्न सकिने ।
- 02 खाद्य वस्तु, दुध र दुधजन्य पदार्थ, फलपूल, तरकारी, माछा मासु विक्रिवितरण गर्ने पसल विहान ११:०० बजेसम्म खोल्न सकिने ।
- 03 विकास निर्माणसंग सम्बन्धित पसल/व्यवसाय साथै सो को ढुवानीका लागि प्रयोग हुने सवारी साधन दिउँसो २:०० बजे देखी बेलुका ९:०० बजेसम्म सञ्चालन गर्न सकिने ।
- 04 RT-PCR नेगेटिभ भएका व्यक्तिहरूबाट मात्र Takeaway सेवा सञ्चालन गर्न सकिने ।
- 05 अत्यावश्यकिय वस्तुको होम डेलिभरी गर्न सकिने । तर, होम डेलिभरी गर्ने व्यक्तिको RT-PCR नेगेटिभ हुनुपर्ने । (यो सेवा मापदण्ड जारी भए पछीमात्र सञ्चालन गर्न सकिने छ ।)
- 06 एयरपोर्ट देखी क्वारेन्टाईन वा आईसोलेशन वा होटेल सम्म जाने यातायात सञ्चालन गर्न सकिने ।
- 07 बैंक तथा वित्तिय संस्थाले कर्मचारी संख्याको एक तिहाई कर्मचारीबाट सेवा सञ्चालन गर्ने ।

स्रोत: <https://daokathmandu.moha.gov.np/public/upload/>

नेपाल अपडेट

काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको बनेपा नगरपालिकामा रहेका १० अति विपन्न परिवारका एकल महिलालाई सहयोग गर्दै एकल महिला समाज काभ्रेपलाञ्चोक

तस्बिर: केशवराज पौडेल

परिक्षण

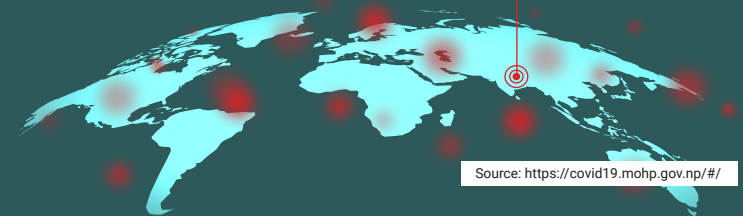
पिसिआर परिक्षण: ७,३१,८५२

पोजेटिभ: ४२,८७७

उपचाररत: १८,४१३

मृत्यु: २५७

नेपाल

Source: <https://covid19.mohp.gov.np/#/>

हल्ला र तथ्य

अब ५०० भन्दा बढी संक्रमित भएका जिल्लामा मात्र लकडाउन हुने रे ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले ५०० भन्दा बढी सकृय संक्रमित भएका जिल्लाहरूमा निषेधाज्ञा गर्न र २०० भन्दा बढी सकृय संक्रमित भएका जिल्लाहरूमा बन्दाबन्दी गर्न अनुरोध गरेको छ । तर निषेधाज्ञा वा लकडाउनको स्वरूप कस्तो हुने भनेर DCCMC सँगको समन्वयमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयले निक्कै जारी सम्बन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारीले आदेश जारी गर्नेछन् ।

स्रोत: <https://www.facebook.com/mohpnep/videos/63319289429668>

सरकारले नियमित उडान त हुने भनेको छ, तर खाडिका सबै मुलुकमा उडान हुदैन भन्ने सुनिन्छ । वास्तविकता के हो ?

RT-PCR परीक्षण सहज नभएका मुलुकहरू जस्तै साउदी अरब, कुवेत, कतार वा अन्य मुलुकबाट नियमित उडानबाट यात्रु ल्याउन नपाउने निर्णय सरकारले गरेको हो । त्यस्ता मुलुक र नियमित उडानका लागि अनुमती नभएका श्रमिक रहेका मुलुकबाट सम्बन्धित नेपाली कूटनीतिक नियोगबाट सिफारिस भएका व्यक्ति र रोजगारदाता कम्पनीकै स्वर्चमा वा रोजगारी सम्झौता सकिएर आफ्नै स्वर्चमा नेपाल आउन चाहने यात्रुको लागि उद्धार (चार्टर) उडानको लागि अनुमती दिने पनि सरकारले निर्णय गरेको छ । तर, नियमित तथा चार्टर उडान मार्फत एक दिनमा ८०० जना सम्मका लागि मात्र आवागमनका लागि अनुमति दिइनेछ ।

स्रोत: <https://mocit.gov.np/categorydetail/2077-bhadra-14-cabinet>

अहिले कारागारका कैदीबन्दीहरूमा संक्रमण भयावह छ रे । कसरी व्यवस्थापन हुदैछ ?

हालसम्म देशभर जम्मा ११८ जना कैदीबन्दीमा कोरोना संक्रमण पुष्टि भएको छ । जस मध्ये ४८ जना संक्रमण मुक्त भएका छन् भने, ६९ जना उपचाररत छन् र १ जनाको मृत्यु भएको छ । काठमाण्डौ उपत्यकाको हकमा तत्कालको लागि संक्रमित कैदीबन्दीलाई राख्न कीर्तिपुर स्थित आयुर्वेद अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्रलाई आईसोलेशनको रूपमा प्रयोग गर्ने र केन्द्रीय कारागार सुनधाराको परिसरमा रहेको तालिम केन्द्रको कारखानालाई आईसोलेशन केन्द्र निर्माण गर्ने कार्य भईरहेको छ । त्यसै गरेर सम्भव भए सम्म कारागार कार्यालयमा रहेका स्वास्थ्यकर्मीबाटै उपचार गराउने व्यवस्था सरकारले मिलाउँदैछ ।

स्रोत: <https://www.moha.gov.np/post/press-release-2035>

सरकारले कोरोना परीक्षणको शुल्क घटायो त भन्यो, कसैले ४ हजार भन्छ, कसैले ४ हजार ४ सय यो फरक किन ?

कुनै अस्पतालमा पिसिआर परीक्षण हुदैन भने, त्यस्तो अस्पतालमा नमुना संकलन गर्न ४ हजार ४ सय तोकिएको छ । त्यो ४ हजार ४ सय मध्ये ४ हजार रुपैयाँ जुन प्रयोगशालामा नमुना परीक्षण हुने हो, त्यो प्रयोगशालालाई परीक्षण शुल्कको रूपमा बुझाउनु पर्दछ । बाँकी ४ सय रुपैयाँ नमुना संकलन गर्ने मिडिएम पिपिई लगायतका सामानको स्वर्चको रूपमा तोकिएको छ । यदी कुनै प्रयोगशालाले आफै नमुना संकलन गरी परीक्षण गर्ने गरेको छ भने उक्त ठाउँमा परीक्षण शुल्क अधिकतम ४ हजार तोकिएको छ ।

स्रोत: <https://www.facebook.com/mohpnep/videos/326014082179064>

WhatsApp मार्फत हाम्रो बारेमा नियमित ताजा जानकारी पाउन

१. तपाईंको कन्ट्याक्ट लिस्टमा +2760806146 एड गर्नुहोस्
२. माथिको कन्ट्याक्ट नम्बरमा Nepal लेखेर म्यासेज पठाउनुहोस्

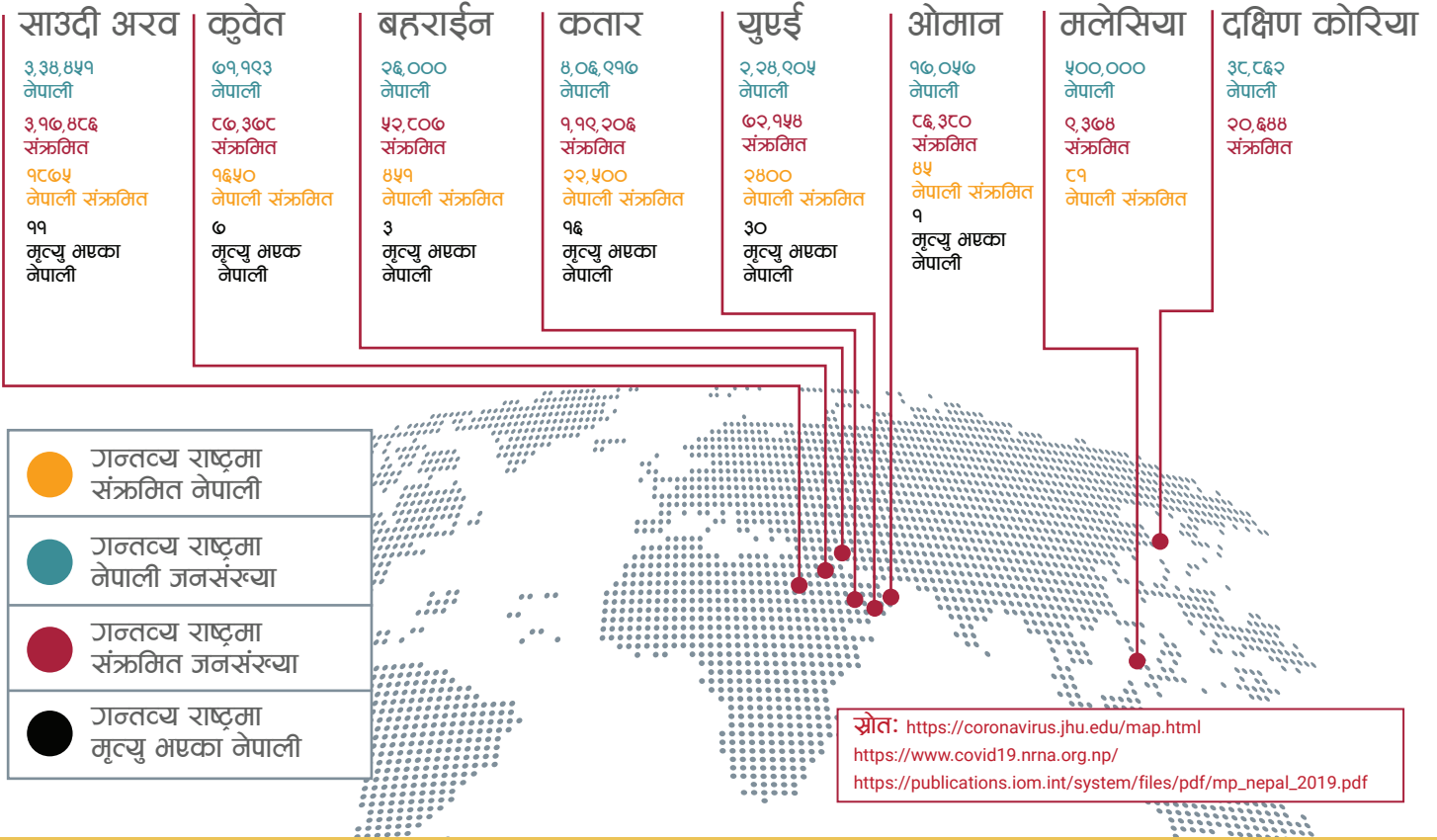

COVID-19
को बारेमा बुझ्न निःशुल्क हटलाईन
viamo द्वारा प्रस्तुत

कोभिड - १९ सम्बन्धी सितैमा जानकारी लिनको लागि तपाईंको NTC सिमकार्डबाट
३२९०० मा डायल गर्नुहोस्

Open Migration

मुख्य गन्तव्य राष्ट्रमा रहेका नेपाली कामदार

ShramikSanjal

नेपाल, कुवेत र यु.ए.ई.का केही महत्वपूर्ण जानकारी

नेपाल

नयाँ श्रम रिवकृती सुरु गर्ने निर्णयसंगै वैदेशिक रोजगार बिभाग को सूचना अनुसार फागुन २९ गते भन्दा पहिले पूर्व रिवकृती लिनु भएकाहरूको लागि अन्तिम श्रम रिवकृती दिइने छ । तर, यसको लागि कम्पनीबाट NOC (नो अब्जेक्सन सर्टिफिकेट) चाहीने भनिएको छ । व्याक्तिगत श्रम रिवकृतीमा जान चाहानुहुनेहरूलाई पनि कम्पनीको NOC चाहीने भएको छ ।

नियमित उडान भएसंगै विदेशी बिमान कम्पनीले आफ्नै मनोमानी भाडादर तोक्न थाले पछि संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डायन मन्त्रालयले नेपाल एयरलाईन्स र हिमालय एयरलाईन्स भन्दा बढी राख्न नपाईने नियम बनाएको छ । साथै केही दिन पहिले एयर अरेबियाले तोकिएको भन्दा बढी भाडा लिएको, पिसिआर र आडिटी टेस्ट गरेका सबैलाई एकैसाथ नेपाल लगेको र सबैलाई होटेलमा राख्दा धेरै खर्च गराएको हुनाले त्यो रकम फिर्ता गर्न पनि आदेश दिइएको छ ।

कुवेत

अबदेसी सुपरमार्केटमा समान लिन जाँदा अपोईन्टमेन्ट लिनु नपर्ने भएको छ । यो भन्दा पहिले समान किन्न जाँदा अपोईन्टमेन्ट लिएर मात्र जान पाईन्थ्यो ।

यू.ए.ई.

विद्यालयहरू खुल्ने भनिए पनि धेरै अभिभावकले आफ्ना छोराछोरीहरूलाई विद्यालय पठाउन असुरक्षित महसुस गरेपछि फेरी अनलाईन माध्यमबाटै कक्षाहरू सुरु हुने भएका छन् ।

www.facebook.com/shramik.sanjal बाट तपाईं हेरेक आईतबार, बुधबार र शुक्रबार बेलुका UAE Time (8:00 PM), Qatar, KSA, Kuwait (7:00 PM) Malaysia (12 Midnight) हाम्रो लाईभ हेर्न सुन्न सक्नुहुन्छ ।

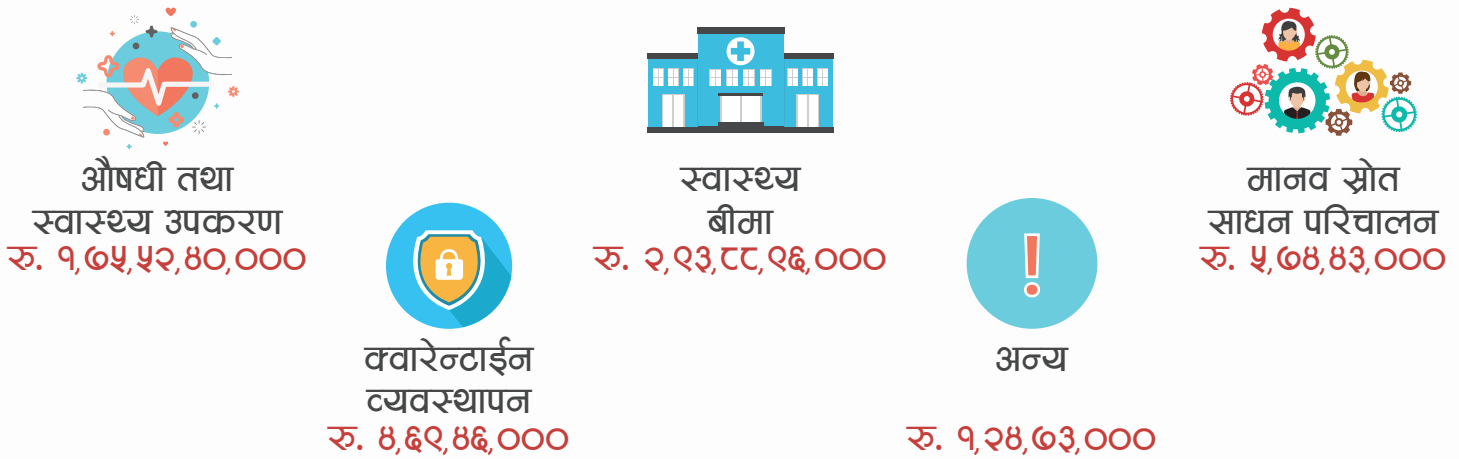
\$ फलो द मनी - खर्चको अर्थ

२०७७ साल श्रावण मसान्त सम्म कोभिड - १९ को
सन्दर्भमा भएको जम्मा खर्च

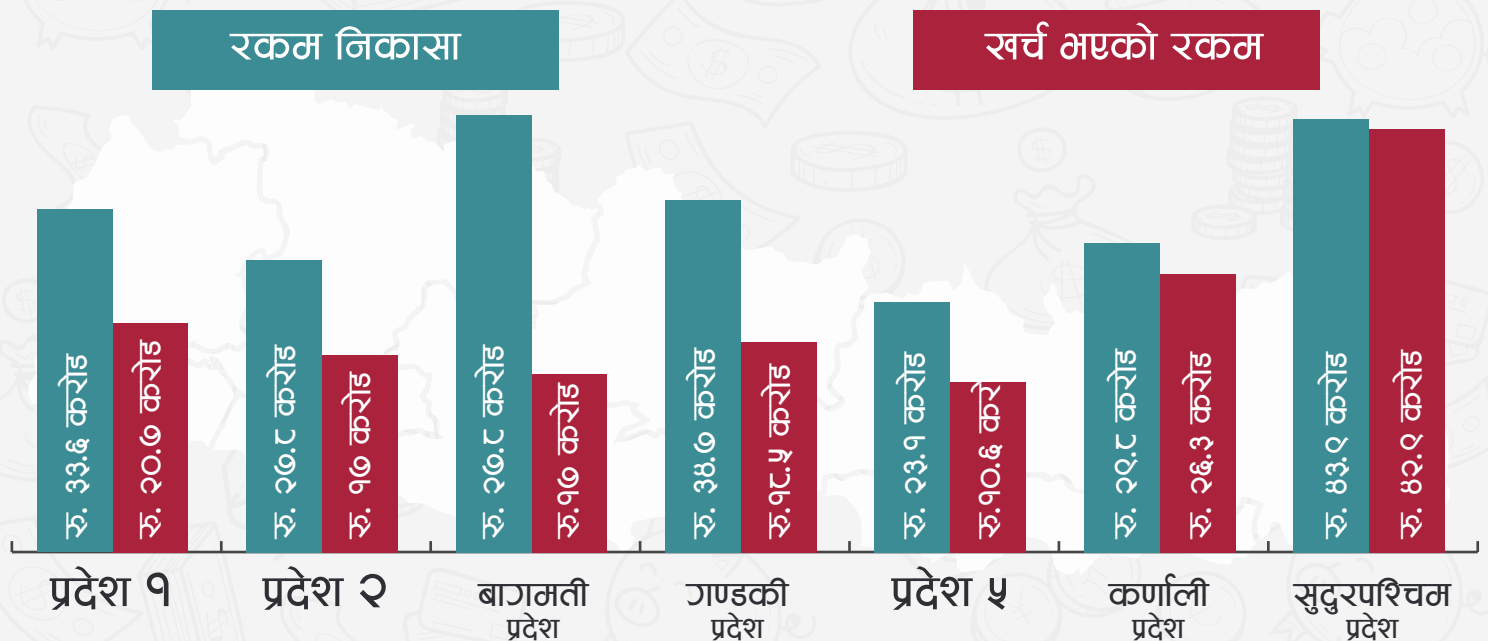
१३ अर्ब ३७ करोड

संघिय सरकारमा भएको खर्च शिर्षक

प्रदेश सरकारले गरेको खर्च

\$ फलो द मनी - खर्चको अर्थ

नागरिक अवधारणा

स्थानीय सरकारले
गरेको खर्चको
जानकारी

२८%
छ

७२%
छैन

संघिय सरकारले कती प्रभावकारी रुपमा खर्च गर्‍यो ?

९%
उत्कृष्ट

६%
राम्रो

२९%
सन्तुष्ट

५२%
असन्तुष्ट

२९%
एकदम नराम्रो

कोरोना प्रतिकार्यमा सरकारको प्रयास कस्तो छ भन्ने सन्दर्भमा देशभरिका ७५० जनासंग लिईएको नागरिक अवधारणा सर्वेक्षण अनुसार जम्मा २८% नागरिक मात्र आफ्नो स्थानीय सरकारले खर्चको बारेमा जानकारी छन् । सबै स्थानीय तहलाई गत आर्थिक वर्षमा कोरोना प्रतिकार्यमा भएको खर्च सार्वजनिक गर्न भनिएको थियो, तर पनि अझै सर्वेक्षणमा सहभागी मध्ये ७२% सहभागीहरूलाई त्यसबारेमा थाहा छैन । यसको दुई वटा कारणहरू हुन सक्छन् । या त सरकार पारदर्शी छैन अथवा नागरिकलाई यसको बारेमा चाँसो छैन । जे भए पनि नागरिकले यसमा चाँसो दिनु पर्दछ र सरकारलाई जवाफदेही बनाउन यस सम्बन्धी सूचना माग गर्नु पर्दछ ।

त्यसै गरेर, ५२% सहभागीले कोरोना प्रतिकार्यमा संघिय सरकारले गरेको खर्च प्रति असन्तुष्टी जनाए भने, २९% सहभागीले त एदमै नराम्रो भयो भने । यसको प्रमुख कारण सरकारको कमजोर सञ्चार रणनीति पनि हुनसक्छ । नागरिकको विश्वास जित्न सरकारले यो पक्षलाई गठिभरतापूर्वक लिन जरुरी छ ।

नोट: हामी उद्देश्य सरकारले गरेको राम्रो काम र छुट्याएको बजेटको बारेमा सबैलाई जानकारी होस र सो पश्चात यस विषयमा नागरिक र अन्य सरोकारवालाको बिचमा छलफल भई सरकारलाई प्रयाप्त पृठपोषण प्राप्त होस् भन्ने हो । यहाँ प्रस्तुत विवरण पूर्ण हैन । उपलब्ध माध्यमबाट संग्रह गरी राखिएको हो । थप सही तथ्यांक संकलन गरी परिमार्जन गर्दै जानेछौं । यसमा सबैले सहयोग गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछौं ।

रत्न बहादुर स्वइका

प्रमुख, नारायण नगरपालिका दैलेख

"जनप्रतिनिधीको रुपमा मैले नेतृत्व गर्दै आएको दैलेखको नारायण नगरपालिका कोभिडको हटस्पटको रुपमा रह्यो । अहिले पनि स्थीती सामान्य भइसकेको छैन । यस क्षेत्रका वासिन्दाको सहयोग र नगरपालिकाको बजेटबाट हामीले पिसिआर मेसिन खरिद गरी परीक्षणको सुरुवात गर्नुभयो । अव फेरी हामीलाई अझै ठुलो चुनौती थपिदै छ । दशै तिहारमा कर्णालीमा धेरै मानिसहरु भारतबाट आउँदैछन् । तिनिहरुलाई सहज व्यवस्थापन गर्न सकिएन

भने अवस्था निकै कठिन हुनेछ । यो अवस्थामा प्रदेश सरकार र संघिय सरकारले स्थानीय तहसँग समन्वय गरी कोरोना रोकथाम तथा प्रतिकार्यको लागि लागु जरुरी छ ।"

सिर्जना महत

आइसोलसन वार्ड इन्चार्ज, विष्टरसी नर्सिङ

"सुरुवातमा हामी स्वास्थ्यकर्मीलाई निकै कठिनाई भयो । पिपिडको समस्या थियो । हामीले यहाँ कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा पिपिड वनाएर काम शुरु गरेका हौं । सुरुमा रिपोर्ट आउन पनि ढिलाई हुन्थ्यो । कोरोना संक्रमितसँग प्रत्यक्ष जोडिएर काम गर्ने हुनाले आफुलाई पनि संक्रमण हुन्छ कि भन्ने ठुलो डर हुन्थ्यो । मरिने बाँचिने निश्चित थिएन । परिवार आफन्तजनले चिन्ता गरिरहनुहुन्थ्यो । तर जे जस्तो भएपनि हामीले निरन्तर सेवा गरिराख्यौं । अहिले हामीसँग पहिले जस्तो डर पनि छैन । पूर्ण सुरक्षा सावधानीका साथ खटिएका छौं ।"

गोपालजंग रायमाथि

प्रहरी निरिक्षक, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सुर्खेत

"विहान ५ बजेदेखि राती २ बजेसम्म निरन्तर डिउटीमा खटिइरहेका छौं । सामुदायीक प्रहरी र स्थानीय नगरपालिकासँगको समन्वयमा हामीले वीरेणगरका १६ वटै वडामा जनचेतना फैलाउने काम गर्यौं । हामीसँग श्रोत साधन थिएन । जिल्लामा जनशक्ति पनि थिएन । स्वास्थ्य सामग्रीहरु थिएनन् । एउटै मास्क दुइ तीन दिन निरन्तर लगाउनु पर्ने अवस्था थियो । सेनिटाइजर र ग्लोव्स त उपलब्ध पनि थिएन । अरुलाई मास्क, ग्लोव्स लगाउन भन्थ्यौं

तर हामीसँग हुन्थेन । त्यसरी काम गर्नुभयो । सुरुमा मानिसहरुले लकडाउनको पूर्ण पालना गरे, हामीलाई पनि सहयोग गरे । तर, विस्तारै मान्छेहरुमा नियम उलंघन गर्ने बानी बढ्दैछ ।"

के सरकारले विदेशमा फसेका वास्तविक पीडितलाई उद्धार गर्दछ ?

अनुभव १

बाँकेका हजारत अलि हाल साउदी अरबमा छन् । उनी कार्यरत कम्पनीमा कोरोनाका कारण काम नरोकिए पनि कम्पनीमा काम गर्ने माहोल भने चिन्ताजनक छ । आवश्यक सुरक्षाका सामाग्री बिना काम गर्नु पर्दा कहींकतैबाट संक्रमणमा पो परिने हो की भन्ने चिन्ताले उनलाई पिरोलि रहन्छ । दुई वर्ष पछि घर फर्कने गरि भएको पूर्ववत सहमति अनुसार, हाल

उनको समय अवधि पुरा भएको छ । कम्पनीले टिकट जराई दिने भने तापनि हाल नेपालमा अन्तराष्ट्रिय उडान अबरुद्ध भएकोले उनी नेपाल फर्किन सकिरहेका छैनन् । साउदी अरब स्थित नेपाली दुतावासमा टिकटका लागि दिनहुँ सम्पर्क गरिरहेको छन् । तर, एक महिना भइ सक्दा पनि उडानको कुनै टुङ्गो लागेको छैन ।

अनुभव २

बाँकेका शंकर रिजाल एक वर्ष देखि मलेसियामा छन् । उनी जुन कम्पनीमा काम गर्ने मनी नेपालबाट गएका थिए, सो कम्पनीले काम गरेको ५ महिना भई सक्दा पनि तलब दिएन । घर फर्किन्छु भन्दा समेत आफै टिकट लिएर घर फर्किनु भन्ने कुरा गरे पछि समस्यामा परे । अन्तिममा केही उपाय नलागे पछि कम्पनीबाट भागेर गैर कानुनी तरिकाले साथीको सहयोगमा अर्को कम्पनीमा काम गर्न थाले । केहि पैसा जम्मा गरेर नेपाल फर्किने निर्णय समेत गरे । नेपाल फिर्किनको लागि एक लाख तिरेर टिकट समेत लिएर भोली नेपाल फर्किन्छु भन्दा सोही राति नै नेपालबाट अन्तराष्ट्रिय उडान बन्द भएको खबर पाए । हाल घर फर्किनको लागि धेरै प्रयास गरेको र नेपाल सरकारले घर लैजावस भन्ने फर्खाइमा आफु बसेको उनी बत(उछन् ।

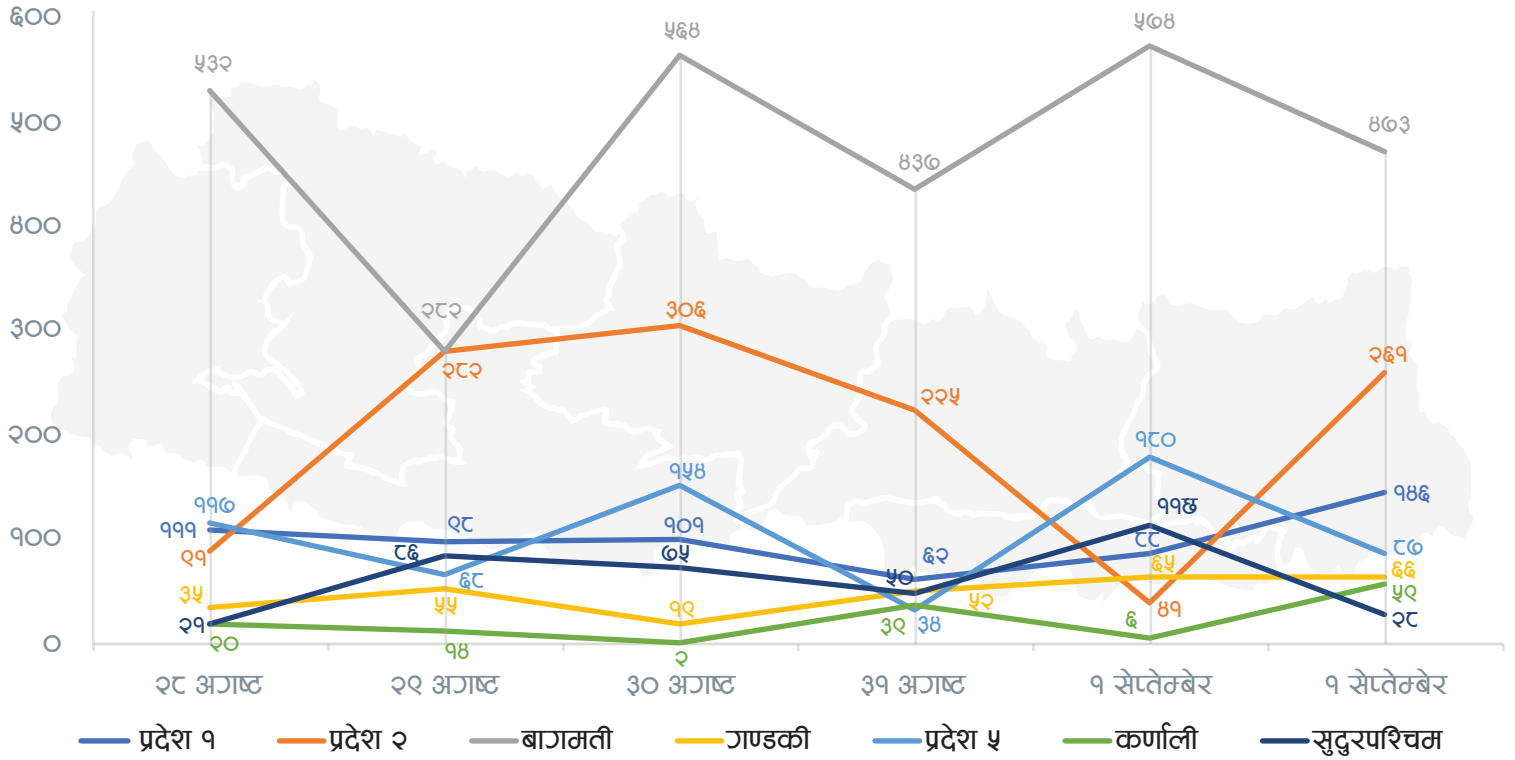
अनुभव ३

बाँकेकै ललित के.सी. ३ वर्ष बढि समय देखि मलेसियामा छन् । कोरोनाका कारण ८० दिन कम्पनी बन्द रहयो । बन्द अवधि सम्म कम्पनीले मासिक तलबबाट ५०% कटौती गरी भुतानी गन्यो । हाल खासै कामको समस्या नरहे पनि दिनहु एउटै डर छ, कतै संक्रमित भइन्छ की भनेर । उनका अनुसार पहिले एक तर्फि ५ देखि ६ सय रिजोट पर्ने टिकट अहिले १५ देखि १६ सय रिजोट पर्छ । पहिलेको भन्दा भन्दा ३ गुणा महंगो भएको छ । टिकट कसरी लिनु ? कम्पनीले केहि पनि नव्यहोर्ने भने पछि भन्ने समस्या भएको छ ।

माथिका तिनवटै घटनाले हाल विदेशमा समस्यामा परेका नेपाली श्रमिकको यथार्थलाई प्रतिबिम्बित गर्दछन् । के विदेशमा फसेका नेपालीलाई सरकारले गर्ने भनेको उद्धारको योजनाले माथि उल्लेख गरिएका प्रतिनिधि घटनालाई समेटेको छ त ?

प्रदेश अनुसार दैनिक कोभिड - १९ बाट संक्रमितको संख्या

माथिको ग्राफले अन्तिम ६ दिनको प्रदेशगत दैनिक संक्रमितको संख्यालाई देखाउँछ । अन्य प्रदेशको तुलनामा बागमती प्रदेशमा दैनिक संक्रमितको संख्या द्रुत गतिमा बढेको प्रष्ट देख्न सकिन्छ । यसरी हेर्ने हो भने, बागमती प्रदेशको मात्र दैनिक संक्रमितको संख्या, प्रदेश नं. १, गण्डकी प्रदेश, प्रदेश नं. ५, कर्णाली प्रदेश र सुदूर प्रदेशको समग्र जम्मा संख्या भन्दा पनि धेरै छ । यो अवधीमा दैनिक संक्रमण दरको हिसावमा प्रदेश नं. २ दोस्रो स्थानमा पर्दछ । बागमती प्रदेशका प्राय संक्रमित अहिले काठमाण्डौ उपत्यकामा छन् । अहिलेकै अवस्था रहने हो भने, बागमती प्रदेश र प्रदेश नं. २ आउने दिनमा अझै जोखिममा रहनेछन् ।

स्रोत: HEOC, MoHP, SitRep

DISCLAIMER

यो अंकमा समेटिएका हल्ला, सवाल तथा सूचनाहरू, बिभिन्न संस्था तथा व्यक्ति, नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र विश्व स्वास्थ्य संगठनको वेब पेज, सामाजिक सञ्जाल, ७ वटै प्रदेशमा रहेका कम्युनिटी फ्रन्टलाईन्स र सिभिक एक्सन टिमले यहि अगास्त महिना भित्र २००० भन्दा बढि व्यक्तिसंगको संवादबाट संकलन गरिएका हुन् । विषयको महत्व, सान्दर्भिकता र तीव्रतालाई ध्यान दिएर हल्ला, सवाल तथा जिज्ञासाहरू छनोट गरिएका छन् । यो अंकमा समेटिएका जानकारी बुलेटिन प्रकाशित भएको मिति सम्म सत्य छन् ।

Coronavirus CivActs Campaign is brought to you by Accountability Lab Nepal.

[@CivicActionTeams](#)

[@civacts](#)

[@CivActs](#)